

Nyt på tværs

Tvær-
KultuRelt
CENTER

Netværk for tværkulturelt kristent
arbejde i Danmark

Nr. 3 – september 2020 – 26. årgang

Foto: BMF

Manden med nøglen

Hver aften efter arbejde går Antranik de få hundrede meter fra hjemmet til Hasle Kirke, som han har ansvar for at låse for natten. "Mit hjerte bor i kirken," siger den 59-årige syrisk-armenier.

Side 4

TEMA

Foto: BMF

HÅBETS MANGE ANSIGTER

Derfor giver vi
ikke op.

Side 3-5 og 7

I en coronatid

Glimt fra en anderledes
sommer.

Side 2

Black Lives Matter

Clement Dachet: "Vi har
brug for et opgør med
fortidens holdninger til
afrikanere."

Side 2

Sammen på tværs

Gudstjenester og møde-
steder på 43 sprog.

Side 6

Østenvind i Løgumgårde

Glimt fra årets cykelløb.

Side 7

Tænder lys for Jesus

Mona Seyghalahi
og Sijawash Bavandi
blev døbt i Danmark for
snart fem år siden.

Side 8

Foto: BMF

Merveilles drøm

Mød dansk-congolesisk
iværksætter.

Side 5

En ny chance

Kurdisk familie får gen-
åbnet asylsag.

Side 7

Foto: Mika Rajä Bak-Skovsnborg

Internationale sommerdage

Ikke alt var online hen over sommeren
på IKC i København.

Side 2

Foto: BMF

17-årige Fayezah bliver glad,
når hun hjælper andre.
Interview med kurdisk pige
på Udrejsecenter Avnstrup. Side 3

Fortællinger om håb

Håbet er noget, vi har sammen

Redaktøren har ordet

I en usikker coronatid har verden brug for håb. Håb om at pandemien en dag vil få ende, og at verden vil stå sammen i solidaritet med dem, der har lidt mest. Håb om, at vi alle er blevet klogere på, hvad der giver livet værdi. For pludselig stod det klart, hvor lidt kontrol vi mennesker dybest set har over livet. Vi vidste det jo nok i forvejen. Men som en norsk præst udtrykker det: I gode dage bilder vi os ind, at vi har mere kontrol over livet, end der er dækning for.

Det vækker til eftertanke, når mange flygtninge også i dag er i stand til at bevare håbet og fortsætte med deres liv trods store tab og usikkerhed. Fortsætte, som de gjorde for fem år siden under de store flygtningestrømme, da børn og voksne vandrede op gennem Europa drevet af et ukueligt håb om et liv og en fremtid et bedre sted i verden.

Den kristne kirke har til alle tider bygget på et håb, der rækker ud over her og nu. Paradis på jord oplever vi kun i korte glimt, men vi har et løfte om, at Gud en dag vil gøre alting nyt. En dag bliver alt godt. Vi får lov at skimte en sammenhæng og tro på, at der er en mening med vores liv. Vi er ikke overladt til os selv.

I flygtninges fortællinger møder vi en skærpet opmærksomhed for det, der giver livet værdi. Ofte handler det om en livsnær tro og tillid til Guds omsorg, som afspejles i omsorg for andre og overlader de store livsspørgsmål til Gud. Derfor er det ofte fortællinger om håb. Mange kommer med en længsel efter at mærke Gud i deres liv. De minder os om, at det kristne evangelium er så meget mere end ord. At Gud har lovet os sit nærvær i gode som onde dage, og at det derfor er muligt at bevare håbet, også når vi mister kontrollen. Det er en dyrekøbt erfaring, som den vestlige verden, der er så bange for flygtninge, gør klogt i at lytte til.

De seneste år er et større antal asylansøgere blevet døbt i folkekirken. Samstemmende fortæller de, at de i kirken fandt en fred, de ikke før havde kendt. I dag har mange fået asyl og er på vej ind i en travl dansk hverdag. Men skal nykristne mænd og kvinder holde troen og håbet levende i et nyt land, har de brug for danske medvandrere med tid og en tydelig kristen praksis, de kan spejle sig i. Her har også folkekirken et ansvar.

Andre fik afslag på asyl og bor i dag på et udrejsecenter. Men også de afviste skal vide, at de ikke er glemt af Gud. Håbet er noget, vi har sammen. Som en har sagt: Vi mennesker kan tåle ganske meget, hvis vi har nogen at fortælle det til. Her kan vi alle gøre en forskel for mennesker på flugt, der er endt i samfundets periferi. Som en kurdisk pige på et udrejsecenter udtrykte det for nylig: "I dag er jeg glad, fordi du lytter til mig."

Birthe Munck-Fairwood

EN ANDERLEDES SOMMER

Forebyg smitte

**Svendborg:
Vi er blevet
klogere**

Folketkirkens Tværkulturelle Samarbejde i Svendborg Provsti er gået styrket ud af corona-krisen, fortæller sognepræst Mai Bjerregaard Andersen og projektkoordinator Pernille Gade Krohn: "Vi har berøring med det meste af verden, og mange af dem, der kommer hos os, har en skrøbelig fysik. Så i marts lukkede vi tidligt ned for alle aktiviteter og gik så i gang med at forklare den linde strøm af information, der kom fra myndighederne. Og med at forvisse om, at danske myndigheder er til at stole på og værd at rette sig efter, også når retningslinjerne skifter ofte. Vi forklarer stadig! Vi lavede også online sprogcafé med corona nyt. Nu er aktiviteter genåbnet, og i dag er vi alle blevet klogere på det vilkår, som jo netop er mange migranter og flygtninges: Følelsen af isolation, når man er afskåret fra familie og venner."

**Internationale
sommerdage**

De godt 50 deltagere kom fra så forskellige steder i verden som Mexico, Sydkorea og Afghanistan, da Internationalt Kristent Center i juli inviterede til fire Sommerdage i missionshuset Bethesda i København. Leder af IKC Mika Raja Bak-Skovborg fortæller om initiativet: "Vi ville gerne se hinanden igen og være sammen fysisk. Vi gad ikke, at alt skulle være online! Programmet bestod af bibeltimer med spørgetime, fællesspisning og daglige udflugter rundt i byen. Det bedste var at se folks glæde og taknemmelighed. Både unge og gamle. De ville virkelig det her fællesskab. Så snart smittetrykket er lavt nok til, at man kan være sammen, skal man gøre det."

**Kinesisk
menighed
gik online**

Den kinesiske menighed *Chinese Church in Copenhagen* var allerede gået online, da Danmark lukkede ned i marts, fortæller Ruth Chia-Ying Lee fra menighedens bestyrelse: "Vi kommer fra Asien og kunne se, at det her var alvor. Allerede i februar begyndte nogle at bruge mundbind i kirken. Bibelgrupper mødtes kun online, og siden marts har vi live-streamede gudstjenester og haft online bedemøder. I juli begyndte vi igen at mødes fysisk, men alle er endnu ikke klar til at komme i kirke, så vi fortsætter med at live-streame. Det giver også kinesere i andre byer mulighed for at være med. Vi plejer at have en besøgspræst fra Asien, men det får vi ikke foreløbig, så nu må vi selv tage ansvar for menigheden. I dag skiftes et team til at prædike. Når vi ikke alle kan mødes fysisk, er det særlig vigtigt at holde personlig kontakt på andre måder og opmuntre hinanden."

**Bibellejr for
asylansøgere**

Først var det tænkt som et sommertilbud til beboere på Udrejsecenter Kærshovedgård. Siden kom asylfamilier fra Holstebro til. Det endte med tre dages bibellejr for 65 asylansøgere på Midtjyllands Kristne Friskole i Herning – dog uden overnatning, da beboere på Kærshovedgård skal være tilbage kl. 23, fortæller tværkulturel konsulent i Luthersk Mission Anna Lisbeth Sonne. "Det var folk fra Kærshovedgård, der stod for at lave persisk mad. Det gik de rigtig meget op i. Til daglig må de jo ikke lave mad. Folk fik snakket på kryds og tværs – de unge mænd fra udrejsecentret og børnefamilierne og de lidt mere voksne fra Holstebro. Det kristne fællesskab er jordens største under!"

Black Lives Matter

Når hudfarve bliver et stigma

Bevægelsen Black Lives Matter har sat gang i en fornyet debat i mange lande om race og arven fra slavefortiden efter afroamerikaneren George Floyds død under en politianholdelse i maj. I dette interview giver Clement Dachet, teolog og partnerkoordinator i Mission Afrika, sit bud på, hvad vi i Danmark kan lære af den aktuelle debat. Clement Dachet er født i Nigeria og næstformand i Tværkulturelt Center.

– *Hvorfor er det vigtigt at tale om fortiden?*

Vi glemmer let, at det ikke er så længe siden, at Europa betragtede afrikanere som en handelsvare og ikke som mennesker. Vi har brug for et opgør med tidligere tiders holdninger til afrikanere/sorte, der har rødder i slavetiden. Sorte er ikke mindre værd end andre mennesker. Men for mange afrikanere og afroamerikanere er hudfarve stadig et stigma.

– *Hvilken rolle spillede kirken i forhold til slavehandelen?*

Hvis flere kirker havde kendt deres plads og ansvar, var slavehandelen ikke blevet så omfattende, som den blev. I stedet for at være en profetisk røst, der fortalte samtiden, hvad der er rigtigt og forkert, gav mange kirker deres opbakning til slaveriet og var med til at legitimere fire hundrede års omfattende handel med mennesker. Kirkerne var senere med i kampen for slaveriets ophævelse, men det er desværre ikke hele billedet.

– *Hvordan kan kirken gøre op med fortiden?*

Ved at stå fast på det kristne menneskesyn uanset de politiske vinde. Alle mennesker er skabt i Guds billede. Vi har alle lige stor værdi som mennesker. Enhver form for racisme og negativ forskelsbehandling baseret på hudfarve eller etnicitet er synd i en kristen forståelse. Men Kristus døde også for fortidens synder. Derfor er forsoning mulig.

– *Er racisme et problem i Danmark?*

Der er sjældent tale om åbenlys racisme. Spørgsmålet er mere komplekst. Det handler om noget, der ligger under overfladen. Racisme er en reduceret måde at forstå livet på og en af mange følger af syndefaldet. Hvis du kun ser min hudfarve, er det ikke mig, du ser. Jeg er mere end min hudfarve. Et menneskes personlighed er noget dynamisk, der ikke kan reduceres til en gruppeidentitet.

Det er vigtigt at huske, at de ord, vi bruger, ikke er neutrale. For eksempel betragtes det i dag ikke som problematisk, at europæere i stort tal udvandrede på grund af fattigdom i det 18. og 19. århundrede. Men når afrikanere i dag flygter fra fattigdom, formuleres det meget negativt, selv om Vesten selv er medskyldig i Afrikas økonomiske krise. Vi taler om irregulær og illegal migration og om ikke-vestlige migranter som et kollektivt problem. Vi er klar med en terminologi, der kan retfærdiggøre nutidens holdninger og handlinger.

– *Har du selv oplevet forskelsbehandling?*

Da jeg kom til Europa, spekulerede jeg på, om jeg ville ende med at ønske, at jeg ikke var afrikaner! Sådan gik det heldigvis ikke. Men bredere forstået oplever jeg uindpakket racisme i mange af de politiske tiltag,

der handler om udlændinge. Politikere lægger ikke skjul på, at Ikke-vestlige udlændinge er uønskede. Selv om jeg har boet i Danmark i 12 år, står jeg stadig i døren. Jeg har endnu ikke permanent opholdstilladelse. Hver gang jeg nærmede mig målstregen, blev reglerne ændret. Meget i den aktuelle udlændingelovgivning handler ikke om retfærdighed.

– *Hvordan ser du Black Lives Matter bevægelsen?*

Jeg er helt enig i det overordnede budskab: *Black lives matter*. Der er en sag at kæmpe for. Den unge mand i et libysk fængsel, der bliver solgt til slaveri i dag, er med stor sandsynlighed afrikaner. Afrikanere er stadig blandt de mest sårbare grupper. Men jeg deler ikke bevægelsens retorik og ensidige fokus på sortes rettigheder. Som kristen vil jeg kæmpe for alle menneskers rettigheder. *All lives matter*. Vi må aldrig nedgøre andre i kampen for egne rettigheder. Nogle ser racisme alle vegne, men Danmark er ikke et racistisk land. Social mobilitet er i høj grad mulig i det danske samfund. Langt de fleste danskere viser spontan med-

“ Hvis du kun ser min hudfarve, er det ikke mig, du ser.

Clement Dachet

Foto: BMF

følelse med mennesker, der har det svært.

Samtidig er jeg klar over, at selv om jeg er afrikaner, giver min hudfarve mig ikke ret til at tale for alle sorte amerikanere. Deres fortid er ikke min. Jeg kan vise min solidaritet og medfølelse, men jeg kan ikke fuldt ud sætte mig i deres sted.

– *Verden blev med rette rystet over det brutale politidrab i USA tidligere på sommeren. Hvordan kommer vi videre?*

Kirken skal aktivt imødegå myter og uvidenhed om afrikanere og andre etniske minoriteter og arbejde for en mere retfærdig verden. Alle mennesker har

“ Kirkerne var med til at legitimere fire hundrede års omfattende handel med mennesker.

Clement Dachet

samme umistelige værdi, fordi vi alle er skabt i Guds billede. I dag er det ikke nok for kirken at vise medfølelse og barmhjertighed. Det handler også om retfærdighed. Det afrikanske kontinent lider stadig under unfair handelsvilkår og udnyttelse af naturressourcer. Det er en væsentlig årsag til, at så mange unge afrikanere søger mod Europa. Kirken skal turde blande sig i den politiske samtale og sætte ord på det, der er i Guds hjerte. Mange steder er det den unge generation, der viser vej. Det er meget opmuntrende. Derfor har jeg masser af håb.

Til afrikanere og alle andre etniske minoriteter i Danmark vil jeg sige: Gør dit bedste. Udnyt dit fulde potentiale, både for din egen og for samfundets skyld. Vær den, du er. Du har noget værdifuldt at bidrage med.

BMF

Det var ikke sådan, hun havde forestillet sig sin ungdom. Da 17-årige Fayezah Ghahremani Pour kom til Danmark fra Iran sammen med sin familie under de store flygtningestrømme i 2015, var hun 12 år. Siden har hun boet på asylcentre i Søllested, Holstebro, Avnstrup og senest to år i Udrejsecenter Sjælsmark i Nordsjælland. I juli blev familien overflyttet til Udrejsecenter Avnstrup i forbindelse med regeringens beslutning om at flytte børnefamilier ud af Sjælsmark. I dag går Fayezah i 10. klasse, taler flydende dansk og drømmer om uddannelse og job – og om måske en dag at stifte familie. Men foreløbig er fremtiden sat på standby. Over en kop varm chokolade på en café fortæller hun om sine tanker om livet – set fra et udrejsecenter.

Jeg bliver glad, når jeg hjælper andre

17-årige Fayezah: Gud har ikke glemt os i Avnstrup

Fotos: BMF

Det hele skete meget pludseligt. Jeg vidste ikke, at vi skulle rejse. Jeg havde ikke forestillet mig, at vi en dag ville forlade Iran. Vi boede i en større by i det vestlige Iran og var nogle år tidligere flyttet til et bedre hus. Min far arbejdede på en fabrik og havde sparet op. Min mor er uddannet psykolog, men i Iran er der ikke så meget arbejde til kvinder, så hun var mest hjemme. Nogle tror, vi kom til Danmark på grund af penge. Men det er ikke rigtigt. Vi havde et godt liv i Iran og manglede ikke noget. Vi rejste, fordi det blev farligt for min far.

Hvad der egentlig skete, ved jeg stadig ikke. Mine forældre har altid prøvet at beskytte mig og ikke blande mig ind i deres problemer. I Iran siger man, at der er frihed, men sådan er det ikke. Hvis man ikke er muslim, har man problemer. Vi er kalhori-kurdere og yarier. Yari er en meget gammel kurdisk religion. I skolen havde jeg mange dårlige oplevelser, fordi jeg ikke var muslim. Men jeg husker også gode ting fra Iran. Jeg var mine bedsteforældres første barnebarn og fik masser af kærlighed fra min familie. Min bedstefar elskede mig meget og kunne altid gøre mig glad, når jeg var ked af det.

Da jeg var 12 år, blev alt forandret. En dag ringede min far og sagde, at vi skulle tage ud til hans familie – min mor, min lillesøster og mig. Jeg fik ikke sagt farvel til mine venner. Vi rejste bare. Jeg kunne mærke, at der var sket noget. Vi gik over bjergene til Tyrkiet. Det var rigtig store bjerge. Vi måtte ikke gå, når det var lyst. Hvis vagtposterne så os, ville de skyde. Min lillesøster var kun to år og forstod ikke noget.

Fra Tyrkiet skulle vi videre med båd til Grækenland. Mens vi stod og ventede, begyndte en gummi-båd ude på havet at tage vand ind. Til sidst kæntrede båden. Den var fuld af mennesker. Der var også små børn. De druknede, mens vi stod der. Det vil jeg aldrig glemme.

I vores båd sad piger og kvinder nede i båden, mens mændene sad på kanten. Men en mand sagde, at jeg også skulle sidde på kanten. Da jeg protesterede, slog han mig. Jeg sad på kanten, indtil vi nåede en græsk ø, hvor vi gik i vandet ind til strandkanten. Derfra kom vi med et stort skib til Athen og så videre op gennem Europa. Vi vidste ikke, hvor vi var. Vi fulgte bare efter de andre. Somme tider kørte vi med tog eller bus. Nogle gange sov vi i telte i en slags lejre, hvor de gav os dåsetun, kiks og chokolade.

Frivilligt abonnement

I dette nummer af *Nyt på tværs* ligger et indstik. *Nyt på tværs* er fortsat gratis, men hvis læsere har lyst til at betale et frivilligt abonnement på 100 kr. eller give en gave, er ethvert bidrag med til at bære Centrets arbejde.

Hjertelig tak • Merci • Thank you • Shukran
Netbank 1551 7707231 - MobilePay 78684

“ Vi havde et godt liv i Iran og manglede ikke noget.

Fayezah Ghahremani Pour

I de fleste lande var politiet søde mod os. At vi endte i Danmark var tilfældigt.

I to år boede vi på et asylcenter i Holstebro. Det var der, jeg første gang besøgte en kirke sammen med min klasse. Jeg husker stadig den særlige følelse af ro inde i kirken. Da jeg kom til Danmark, havde jeg ikke nogen tro og kendte ikke rigtig min egen religion. Jeg begyndte at besøge kirken alene og sammen med andre fra asylcentret. Jeg kunne godt lide, når de fortalte om Jesus i kirken. Om søndagen blev gudstjenesten oversat til persisk. Jeg fik også en persisk børnebibel. Jeg lærte rigtig meget og sagde til min far, at han også skulle komme.

Da vi fik afslag på asyl, rejste vi til Tyskland. Det gik ikke så godt, så vi endte med at komme tilbage. Fordi vi havde fået afslag, skulle vi bo i Sjælsmark. Her begyndte jeg at gå i kirke igen sammen med min far. Vi kom med i en dåbsklasse, hvor vi fik undervisning i syv måneder. Sidste sommer besluttede vi, at vi ville døbes. Jeg havde ikke så mange forventninger. Det var jo bare vand, man fik på hovedet. Men da jeg blev døbt, var det, som om noget gik ud fra min krop. Alle de dårlige ting, jeg havde gjort. Nogen tog alle mine byrder. Jeg fik en ro i min krop og min sjæl, som jeg aldrig havde oplevet før. Nogle vil sige, at jeg mærkede Helligånden. Måske. Min far fik det også bedre og valgte at skifte navn, så han i dag har et kristent navn. Min mor kan også godt lide Jesus. Når vi havde problemer i Iran, bad hun til Jesus. Men hun er først nu ved at være klar til at blive døbt.

Hvilken vej skal jeg gå i mit liv? Det tænker jeg meget på. Min mor siger, at jeg skal finde den vej, der gør mig glad. Min mor er et klogt menneske, der har lært mig rigtig meget.

Jeg drømmer om en dag at få mit eget liv. Når jeg bliver færdig med 10. klasse, vil jeg fortsætte min uddannelse. Jeg vil gerne være tandlæge og hjælpe mennesker, der har det svært. Mange af mine venner er afghanere. Jeg vil rigtig gerne hjælpe piger og kvinder i Afghanistan og Iran. Men først skal jeg hjælpe mig selv. Hvis jeg ikke er et helt menneske, kan jeg ikke hjælpe andre.

I Danmark har jeg fået en stor chance for at tænke på mig selv og hvad jeg kan. Jeg har fået større selv-tillid. Min bedstefar sagde altid, at jeg skulle tro på mig selv. Hvis man ikke har håb, lever man ikke. Jeg har altid haft håb. Da jeg blev kristen, fik jeg mere håb.

Min familie har selv valgt at flygte. Det må vi stå ved. Jeg respekterer mine forældres valg. Jeg ville have haft et meget dårligere liv i Iran, hvis der var sket mine forældre noget. Her i Danmark er vi sammen. Det allervigtigste er at være sammen med dem, man elsker.

Man kan leve uden penge, men ikke uden håb. Vi har et stort håb om en dag at få opholdstilladelse, selv om vi hele tiden får at vide, at vi skal rejse hjem. Det giver mig en mærkelig følelse. Det er som om man ikke kan bruges til noget. Som om man er skrald. Men der er også mennesker, der siger noget andet. ”Vi har brug for jer,” siger de. Derfor kan vi godt klare det.

I Sjælsmark var vi som en stor familie. Selvfølgelig kunne vi være uenige, men hvis nogen havde brug for hjælp, var vi der for hinanden. De børn, der har været i Sjælsmark, er rigtig stærke i dag. Vi har lært at stole på os selv og finde løsninger, når vi har problemer.

Jeg prøver at holde de dårlige tanker væk. Men somme tider er jeg rigtig meget ked af det. Så har jeg brug for at være alene. Jeg savner min bedstefar og mine tanter og mostre og fætre og kusiner i Iran. Jeg vil gerne gøre noget for at hjælpe min familie med at få ophold i Danmark, men jeg ved ikke rigtig hvordan. Hvis jeg græder, får jeg ro. Det hjælper også at skrive ned, hvorfor jeg er ked af det. Somme tider skriver jeg digte på persisk.

I Sjælsmark lavede jeg en facebook side for børnene. Nu vil jeg lave en side for Avnstrups børn. Måske er det bare en dråbe i havet. Men det giver mig en god følelse. Jeg bliver glad, når jeg hjælper andre. Jeg bliver også glad, når jeg hører musik, spiller guitar eller dyrker judo. Så tænker jeg ikke så meget. Jeg prøver at bede til Gud og går også i kirke sammen med min far. Jeg kan godt lide at komme i forskellige kirker. Man får forskellige følelser. I kirken i Holstebro oplevede jeg en stor ro. Kirken i Hillerød, hvor jeg er døbt, er som mit eget hus. Der hører jeg til.

Jeg er ikke vred på Gud. Der er altid en mening med det, Gud gør. Jesus siger et sted: ”I har ikke udvalgt mig, men jeg har udvalgt jer.” Måske har Jesus valgt os, for at vi skulle komme her og gå i kirke og kende Jesus. Gud har ikke glemt os i Avnstrup. Når jeg tror på Jesus, er han tæt på mig. Det er som om Gud siger til mig ”Vær rolig. Jeg er altid hos dig.”

Fortalt til BMF

Iranere i Danmark

Alle af iransk herkomst: 21.701
Heraf danske statsborgere: 12.319
Født i Danmark: 4.506
Asylansøgere fra Iran januar 2015 - maj 2020: 3.605
Danmarks Statistik 2020

Afviste asylansøgere: 550 afviste asylansøgere befinder sig som Fayezah og hendes familie i en såkaldt fastlåst situation og kan ikke umiddelbart udsendes. P/t opholder 1.128 asylansøgere sig fortsat i Danmark efter afslag på asyl. Heraf kommer 396 fra Iran. (August 2020)

Manden med nøglen

Antranik fra Aleppo: Tilgivelse er det fundament, jeg bygger mit liv på

Han åbner døren til kirken og træder ind i det tyste kirkerum, hvor sollyset denne sommervarme morgen falder ind gennem de høje vinduer. Antranik går op ad midtergangen og løfter hænderne i tak til Gud. Så beder han Fadervor på arabisk. Han fortæller, at han somme tider knæler, mens tankerne går til familien i Syrien – de levende og de døde. Han fortæller om glæde og taknemmelighed for livet og for dette kirkerum. Så lukker han kirkedøren bag sig og går ud til den blå minibus med kørestolslift, der holder neden for kirken. Snart starter den 59-årige syriske armenier arbejdsdagen som flextrafikchauffør i Aarhus Kommune, hvor han kører for ældre og handicappede.

Forretningsrejse

Det var slet ikke meningen, at Antranik skulle have været til Danmark. Efter afsluttet sprogskole i England skulle den unge begavede student fra Aleppo læse til ingeniør i London. Inden studiestart var han hjemme på ferie hos familien i Syrien, hvor hans far ejede en større virksomhed, der købte og solgte reservedele til lastbiler. Denne sommer foreslog faren, at Antranik tog med en ældre bror på en kort forretningsrejse til Viborg.

– Jeg var 19 år og skulle mest være rejseguide og tolk, mens min bror stod for indkøb. Min far og min onkel var partnere og rejste ofte til England, Holland, Sverige og Danmark, fortæller Antranik.

Men det kom til at gå meget anderledes. Da han skulle tilbage til England for at påbegynde universitetsstudierne, mistede han ved en fejl sit visum, så han ikke kunne indrejse.

– Det endte med, at jeg fortsatte med at rejse til Danmark og andre lande for min far. Dengang tjente han rigtig mange penge, og min bror og jeg var unge mænd, der kunne tjene ekstra penge. Men når jeg ikke gik på universitetet, ville jeg blive indkaldt til militæret. Da min familie forsøgte at købe mig fri, gik noget galt. Mens jeg var på rejse i Danmark, sendte min far besked om, at jeg ikke måtte komme tilbage. Jeg stod til både fem års fængsel og fem år i militæret, fortæller Antranik, der altid har vidst, at han ikke ville bære våben.

– Hvis jeg skyder en mand, er han død. Jeg kan ikke give ham livet igen. Jeg vil ikke sætte mig selv i en situation, hvor det er ham eller mig. Gud har givet os livet. I De 10 Bud står der, at man ikke må slå ihjel.

Præst på besøg

For Antranik var der ikke andet at gøre end at blive i Danmark, hvor han snart mødte en dansk pige. Det endte med bryllup, men ægteskabet holdt kun i fire år og var barnløst. I mellemtiden havde han fået permanent opholdstilladelse og fortsatte med at arbejde for sin fars virksomhed. Sideløbende læste han økonomi ved universitetet i Aarhus og tog også en uddannelse som IT- og elektronikteknolog.

Efter en årrække blev det muligt for Antraniks familie lovligt at købe ham fri fra militærtjeneste i Syrien, så han igen kunne rejse på besøg i hjemlandet. Her mødte han den pige, som han snart har været gift med i 25 år. Hun kom til Danmark gennem familiesammenføring, og efterhånden kom fem børn til. En søn døde kort efter fødslen og er begravet på Hasle kirkegård.

– Når man har en grav, har man et særligt bånd til et sted. Vores søn er gået forud og venter på os, siger

Antranik og bliver stille et øjeblik, inden han fortsætter:

– Der er også en anden grund til, at jeg har et særligt forhold til netop denne kirke. Første gang mine forældre kom på besøg, gik min mor over i Hasle Kirke om søndagen. I Syrien var hun vant til at gå i kirke hver dag. Min mor talte lidt fransk, så hun kunne snakke med præsten. Dengang var jeg ikke sådan en, der gik i kirke. Jeg ville leve mit liv. Men

præsten kom og besøgte min mor, og på den måde fik jeg kontakt med kirken. Og fordi jeg vidste, at min mor havde siddet inde i kirken, blev det lidt efter lidt min kirke. Der var jeg ligesom åndeligt forbundet med min mor. Mange år senere er det stadig, som om hun sidder ved siden af mig i kirken. Sådan er det også, når jeg beder Fadervor. Det er jo hende, der har lært mig den bøn.

– Som barn havde jeg det ligesom mine egne børn i dag og havde ikke altid lyst til kirken. Men jeg husker en ungdomsklub, hvor vi læste fra Bibelen og diskuterede det, vi læste. Bagefter var der forskellige lege. Vi lærte det åndelige, men ingen pressede os. Det var meget hyggeligt. Jeg ville ønske, at der var noget lignende her i Danmark for mine børn.

“ Min farfar så hele sin familie bliver dræbt under folkemordet i Tyrkiet.

Antranik, syrisk armenier

Til aftalt tid kommer en høj gråsprængt mand gående hen over parkeringspladsen foran kirken og hilser med et venligt smil i de klare øjne. Den 59-årige syrisk-armenier er på hjemmebane. Hver dag efter arbejde går Antranik de få hundrede meter fra hjemmet til kirken, som han har ansvar for at låse for natten. I snart 30 år har den lille hvidkalkede kirke i Aarhus-forstaden Hasle været hans åndelige hjem.

Syrere i Danmark

Ale af syrisk herkomst: 42.968
Heraf født i Danmark: 7.432
Danmarks Statistik 2020

Da Antraniks mor blev gammel, fik hun Alzheimers sygdom.

– Hun glemte alt. Men hun glemte ikke Gud. Til sidst kunne hun ikke længere genkende mig, men hun sad der med sin bibel og kirkebladet og læste, dybt koncentreret. Det var imponerende. Det var inde i hendes sjæl.

Tre generationer

Inden krigen brød ud i 2010, havde Antranik og hans kone planer om at flytte tilbage til Syrien.

– På det tidspunkt var der vækst i Syrien og masser af muligheder. Men da krigen kom, gik det helt skævt. Aleppo blev ødelagt. Min fars varelager blev bombet til ruiner, og vores hus blev også ramt. Da mine forældre døde under krigen, kunne jeg ikke rejse ned og sige farvel. Min bror og søster bor stadig i Aleppo, men vi kan ikke vende tilbage.

Krigen i Syrien er blot den seneste del af en familiehistorie, hvor forfølgelse og flugt i flere generationer har trukket dybe spor.

– Min farfar var etnisk armenier og så hele sin familie blive dræbt under folkemordet i Tyrkiet i 1915. Han flygtede til Aleppo, hvor min far blev født. I dag ligger min farfar begravet på samme kirkegård som den danske missionær Karen Jeppe, der hjalp utallige armeniere

som min far med at overleve folkemordet. Min kones farfar var kristen aramæisktalende syrianer fra Tyrkiet og flygtede under Første Verdenskrig til Jerusalem, hvor hendes far blev født. Han blev kaldt palæstinenser og måtte senere flygte til Aleppo, hvor min kone er født.

I dag er tilgivelse det centrale omdrejningspunkt i Antraniks liv. Men det er ikke noget, han er kommet let til. Han sidder tavs et øjeblik, mens han leder efter de rigtige ord.

– Måske vil nogle kalde mig naiv. Men hvis man ikke tilgiver, kan man ikke overleve. Hvad er alternativet? Hævn og ødelæggelse? Jesus tilgav sine fjender. Øje for øje er en ond cirkel. Så bliver vi alle blinde. Tilgivelse er det fundament, jeg bygger mit liv på. Jeg har ikke noget valg.

Nøgle til kirken

Selv om Antranik er meget bevidst om sine armenske rødder, betyder kirkeretning i dag mindre for ham. Han voksede op i et arabisktalende hjem med en far, der tilhørte den armensk-apostolske kirke, og en mor, der var syrisk katolik. Han er døbt i farens armensk-apostolske kirke og konfirmeret i morens syrisk-katolske kirke. I Danmark var han i sin tid med til at oprette den armenske forening Ararat og er stadig kasserer for den

armensk-apostolske kirke. Men det er den hvidkalkede danske folkekirke i Hasle, han kalder sit hjem.

– For mig er alle kirker Guds hus. Men mit hjerte bor i Hasle Kirke. Da jeg for et par år siden blev spurgt, om jeg ville låse kirken hver aften, var det en opgave, jeg hellere end gerne ville påtage mig. Nøglen er blevet en velsignelse. Når jeg kommer ind i kirken, husker jeg min far og mor. Jeg husker min bror og søster og deres familier i Syrien.

Hver dag beder jeg for fred i Syrien. Men mest takker jeg Gud for dagen, der er gået.

I mange år har Antranik også deltaget i den danske søndagsgudstjeneste i Hasle Kirke.

– Jeg kan godt lide at komme, men lige nu må vi højst være 25 på grund af corona, så jeg holder mig lidt tilbage. Jeg har jo nøgle og kan altid gå ind. I kirken tager folk godt imod hinanden. Den måde, de tog imod min mor på, vil jeg aldrig glemme. Da min mor blev gammel i Syrien, kunne jeg ikke hjælpe hende, men i dag kan jeg hjælpe de gamle i kirken. Jeg kan se min mor i dem alle. Jeg har også valgt at køre flexbus, fordi jeg gerne vil hjælpe ældre mennesker og snakke med dem. Måske kan jeg opmuntre nogen. Hvis man behandler sin næste som sin mor eller sin søster, går det ikke helt galt. Når man giver et smil, får man 10 smil tilbage. **BMF**

Antranik har ønsket kun at stå frem med fornavn.

Kender du en udlænding, som ...

- er interesseret i kristendom?
  - ønsker at blive bedre til dansk?
  - vil lære mere om det danske samfund?
  - vil være sammen med ca. 50 kristne danske unge i 5 mdr?
- Så er vores integrationslinje måske noget!

Tolkning til farsi

Luthersk Missions Højskole

Forstander Henrik Nymann Eriksen
Tlf.: 48 26 07 66 – www.lmh.dk
Lærer på integrationslinjen: Kirsten Munk
Undervisning på farsi for iranere

Merveilles drøm

28-årig dansk-congoleser har startet egen cateringvirksomhed

Merveille Musungay har altid været levende interesseret i mennesker, kulturer og verden omkring sig. Det har hun ikke fra fremmede. Hendes mor har læst litteratur og design i hjemlandet DR Congo, og hendes far har en phd i afrikansk udviklingsforskning og har rejst og arbejdet i mange lande, inden han kom til Danmark for snart 20 år siden. Merveille husker stadig de mange fester og familiesammenkomster, for familien blev spredt ud over verden, da oprørsstyrker i 1997 indtog hovedstaden Kinshasa i den eskalerende borgerkrig.

– Der har altid været masser af livsglæde i vores familie. Selv om der var krig, var det ikke noget, jeg tænkte så meget over som barn. Mine forældre prøvede at beskytte os mod krigen. Min mor har mange søskende, og i hendes familie var det rigtig gode til at fejre alt muligt med masser af mad, dans og hygge.

Glæden ved det gode måltidsfællesskab er stadig vigtig for Merveille Musungay, der kom til Danmark i 2003 sammen med sin mor og tre yngre brødre gennem familiesammenføring. Faren havde nogle år tidligere fået asyl i Danmark som politisk flygtning.

– Vi har altid haft et stærkt familiesammenhold. Selv om tre af os søskende i dag er flyttet hjemmefra, kommer vi stadig hjem og spiser hos vores forældre flere gange om ugen i deres lejlighed. Vi har rigtig meget familietid. Det er noget, vi prioriterer.

Bestseller

Idéen til cateringfirmaet *Enjoyments* fik hun for flere år siden.

– Jeg har aldrig været bange for at kaste mig ud i noget nyt. Siden jeg var 13 år, har jeg haft 15 forskellige jobs sideløbende med skolegang og studier. Jeg er meget businessminded. Om et år bliver jeg færdig med en kandidat i International Business Communication på den internationale marketingslinje, men så længe ville jeg ikke vente. Mange danskere vil gerne smage anderledes mad. Jeg kan give dem glæden ved at spise mad inspireret af afrokultur, som jo er en del af mig. Jeg startede i det små i et lejet køkken i en køkkenforening for madiværksættere med annoncering på hjemmeside og sociale medier. Siden er det vokset stille og roligt. I år har jeg udviklet min egen bestseller inspireret af afrokultur, som jeg kalder *enjoyments patties*. Det er sprøde indbagte brød med velkrydret fyld. De er superlækre!

Under coronanedlukningen gjorde Merveille Musungay brug af muligheden for at tilbyde takeaway. Det gav hende mange nye kunder.

– Folk var nysgerrige efter at se, hvad vi tilbød.

Det var et spring ud i det ukendte, da Merveille Kamuanya Musungay sidste år besluttede at virkeliggøre en længe næret drøm og starte sin egen afrodanske cateringvirksomhed, hvor hun kunne forene afrikansk og dansk madkultur. Et år senere tror hun fortsat på, at det vil lykkes. Prisen er lange arbejdsdage og økonomisk balancegang for den 28-årige kandidatstuderende fra Hvidovre, der kom til Danmark som flygtning fra DR Congo som 10-årig. Men hun giver ikke op.

“ Livsglæde er en vigtig del af afrikansk kultur.

Merveille Musungay

I hverdagen er det den danske kultur, der fylder. Jeg bor jo i Danmark, arbejder med pæredanske mennesker, taler dansk og tænker på dansk. Men jeg er også afrikaner og har min afrokultur med mad, dans, musik og tøj. Der er en masse ting, jeg er stolt af ved afrikansk kultur.

Selv om hun til daglig ikke oplever sig som anderledes, har hun sympati for den internationale organisation Black Lives Matter, der de seneste måneder er blevet kendt også i Danmark som forkæmper for sortes rettigheder.

– Grundlæggende handler det jo om menneskerettigheder. Også i Danmark findes der racisme. Det har jeg selv oplevet. Som barn havde jeg sværere ved at ryste det af mig, men som voksen har jeg lært at sige fra.

Jeg vil ikke lade det påvirke, hvordan jeg ser på andre etniske danskere.

– I min familie har vi gjort meget for at integrere os. Mine forældre har lært sproget, arbejdet og bidraget med deres skattekrone. I mange år stod min mor op klokken 4.30 hver morgen for at få os klar til skole, inden hun startede på arbejde klokken syv som hjemmehjælper. Når hun kom hjem, lavede hun mad til os og sørgede for os. Det har ikke været nemt for mine forældre, men selv om de har skullet kæmpe, har de haft overskuddet til at give os en god start og sørge for, at vi hurtigt blev integreret. De har altid gået meget op i, at vi fik en uddannelse, men vi måtte også godt have det sjovt. I dag er tre af os i gang med en videregående uddannelse, og den yngste går i gymnasiet.

Som barn af forældre, der i sin tid måtte flygte fra deres land, vil hun gerne ændre det negative billede, som mange danskere har af flygtninge.

– Flygtninge er mennesker ligesom alle andre. Mange er veluddannede. Folk flygter, fordi de er nødt til det. Man er ikke bare flygtning. Det er ikke ens identitet. I dag tænker jeg ikke over, at jeg er flygtning. Jeg er meget mere end det. Jeg er også et menneske. Jeg er kvinde. Jeg har en bachelor fra CBS (Copenhagen Business School). Jeg har ikke brug for medlidenhed. Jeg vil bare gerne have lov til at være mig.

Gud i centrum

Merveilles Musungay er opvokset i en kristen familie og har altid gået i kirke. Det gør hun stadig.

– For ni år siden startede min far en inter-

På et tidspunkt stod jeg både i køkkenet og kørte ud til kunderne i min fars bil, fortæller hun og ler.

Congo eller Hvidovre

Når den dansk-congolesiske iværksætter bliver spurgt, hvor hun kommer fra, skal hun lige tænke en ekstra gang.

– Er det Congo eller Hvidovre? Folk kan se, at jeg har en anden hudfarve. Men jeg er jo bare mig, Merveille. Et menneske. Dansker med anden etnisk baggrund.

national menighed på fransk. I dag oversættes alt til dansk af hensyn til den næste generation, der har dansk som modersmål. Jeg oversætter i kirken og står også for aktiviteter for børnene og de unge. At gudstjenestesproget er fransk gør det lettere for den ældre generation. Kulturen er ikke det vigtigste. Først og fremmest er vi en kristen kirke. Hos os er der frihed til at udtrykke sin kærlighed til Gud på mange forskellige måder. Tingene er ikke så firkantede. I menigheden er vi gode til at bruge hinanden. Hvis man har et problem, er der altid nogen, man kan snakke med. Hver uge har vi fredagsbøn i kirken, hvor vi beder sammen. Det kan jeg godt lide. Bagefter har jeg det godt.

– I Congo kom vi i en pinsekirke, hvor min far også havde lederansvar. De første år i Danmark gik vi i kirke i en international menighed i København, hvor præsten kom fra Ghana. Der var mange aktiviteter for unge, og somme tider tog jeg mine danske venner med. De syntes, det var sjovt. Jeg sang også i kirkens kor.

– I dag betyder min tro rigtig meget for mig. Gud er centrum i mit liv og et sted at søge tilflugt. Gennem mine forældre har jeg fundet mig selv i troen. Det er ikke nok, at det er ens forældres tro. Det handler om at finde sit eget forhold til Gud. Selv har jeg bedt meget, læst i Bibelen og stillet en masse spørgsmål, når livet udfordrede min tro. Der har også været tidspunkter, hvor jeg har spurgt, om Gud overhovedet findes. Men så faldt tingene ligesom på plads. Ofte handlede det om at vente. I dag kan jeg sige, at Gud har været god mod mig.

Afrodansk køkken

For Merveille Musungay har det været en travl sommer, hvor hun har passet sit voksende cateringfirma sideløbende med deltidsjob på en medicinsk virksomhed.

– Jeg kan jo ikke leve af min catering endnu. Det næste år skal jeg også have tid til at gøre mit studium færdigt. Men det betyder rigtig meget for mig at have min egen virksomhed. Danskere og afrikanere har meget til fælles. Danskere elsker at være sammen med venner og hygge. Det gør vi også i den afrikanske kultur. Vi er gode til at nyde livet, næsten lige meget hvad vi går igennem. I vores kultur er der tid til at sørge, men også tid til at fejre. Livsglæde er en vigtig del af afrikansk kultur. Med afrodansk mad kan jeg give danskere og andre en oplevelse af nydelse og gøre dem glade. Et af mine mål er at få mine *enjoyments patties* ud i butikkerne, så de med tiden kan blive en af de nationale danske snacks. Jeg drømmer stort! **BMF**

Nyt om navne

Marie Munch Rogager er ansat som tværkulturel medarbejder i Internationalt Kristent Center i Bethesda i København, hvor hun har ansvar for den frivillige engelskundervisning. Marie Munch Rogager er 33 år og født i Kenya. Hun er uddannet lærer og har en kandidat i pædagogisk antropologi. Gift og mor til tre børn.

EKSIL OG HÅB

Weekend om tro og livsglæde i et nyt land
Aarhus d. 6.-8. november.

Vidensdeling, livshistorier og inspiration
til kirkernes integrationsarbejde
Forbønsgudstjeneste i Sankt Lukas Kirke
Se program på www.tvaerkulturelt-center.dk

Congolesere i Danmark (DR Congo)

Alle af congolesisk herkomst: 2.580
Heraf født i Danmark: 617
Danmarks Statistik 2020

“ Jeg har aldrig været bange for at kaste mig ud i noget nyt.

Merveille Musungay

Foto: BMF

Andre mødesteder/Kirkeligt integrationsarbejde

Café Cadeau	Fredriksberg Café og Drop in Center, tlf. 3326 2028, www.cafecadeau.dk
Cykelværksteder	Allerød/Vindum/Græsted: Meldgaard, 4050 9550/Andersen, 2165 0357/Kristensen, 9399 1447
Folkkekirkens Migrantsamarbejde	København Koordinator Søren Dalsgaard, tlf. 3020 8247
Folkkekirkens Kulturkulturelle Center	Ribe Stift Peter Sode Jensen, tlf. 8140 3039
Folkkekirkens Tv. Samarb. (FTS)	Odense/Svendborg Jasper Hougaard Larsen, 2423 7446/Pernille Krohn, 9116 9916
Frihedens Hjør	København Danskundervisning, kvindeskul og seniorklub, tlf. 3585 0087
Fællesskirkeligt Integr. Netværk (FIN)	Haderslev Multicafé, tovholder Else Wiwe, tlf. 2578 6267
International Café	Gellerup Bit Boel Buhl, tlf. 8625 0800, <i>hver onsdag kl. 13-16</i>
Internationalt Kristent Center (IKC)	København Dansk- og eng.undervisning m.m., Majken Rokni, tlf. 3332 5939
	Aarhus Danskundervisning m.m., Peter Mikkelsen, tlf. 6178 9988
Kirkens Korshær	København Hanne Okwera, tlf. 3581 2880
Kirkernes Integrations Samarbejde (KIS)	Holstebro/Aalborg: Inge-Margrete Jacobsen, 5192 9056 / Hanna Pedersen, 2897 1460
KIT	København Kirkernes Integrations Tjeneste, Bent Christiansen, bch@kit-danmark.dk
Kolding International Congregation (KIC)	Kolding Kirke- og kulturmedarbejder Elizabeth Padillo Olesen, tlf. 3045 0414
Kvinder møder kvinder	Esbjerg /Haderslev Kvaglund Kirke, Elen Skjølstrup, 2988 3406/Else Wiwe, 2578 6267
Lordage på tværs	Olstykke ALIVE Fririrken, tlf. 7026 5350
Mandeklub (international)	Esbjerg Kvaglund Kirke, Poul Martin Nielsen, tlf. 5040 4087
Mødested Amager	Amager Elen Gylling, tlf. 3940 5004 (F)
På tværs	Aabenraa St. Nicolai Kirke, Camilla Henriksen, tlf. 2570 2867
Sport på tværs	Skjern Luthersk Mission, Enok Røsen, tlf. 9735 0186
Venskabscafé	Nykøbing Falster Lindeskovkirken, Lisbeth Sarsk Nielsen, tlf. 2567 0570

The image is a vertical advertisement for Bibelselskabets Boghandel. It features a yellow background with black text. At the top, the text 'Bibelen på alverdens sprog' is written in a large, bold, sans-serif font. Below this, the Arabic text 'الكتاب المقدس في اللغة العالمية' is displayed in a stylized, bold font. Underneath the Arabic text, the English phrase 'The Bible in a thousand tongues' is written in a large, bold, sans-serif font. In the center, there is a circular logo containing a stylized cross or 'B' symbol. To the right of the logo, the text 'Bibelselskabets Boghandel' is written in a bold, sans-serif font. At the bottom, the address 'Frederiksborggade 50 | 1360 København K | Tlf. 33 93 77 44' and the email 'boghandel@bibelselskabet.dk | www.bibelselskabet.dk' are listed in a smaller, sans-serif font. The entire advertisement is framed by a thin black border.

FESTKALENDER

1. sept.	Kirkeåret begynder <i>(juliansk kalender: 14. sept.)</i>	Ortodokse kristne
2. sept.	Rosefest/afdødes dag <i>(Vu Lan/Ullambana)</i>	Buddhister
11. sept.	Geez nytår <i>(etiopere og eritreanere)</i>	Ortodokse kristne
14. sept.	Det hellige kors' ophøjelse <i>(juliansk kalender: 27. sept.)</i>	Ortodokse kristne
19.-20. sept.	Jødisk nytår <i>(Rosh Hashanah)</i>	Jøder
28. sept.	Forsoningsdag <i>(Yom Kippur)</i>	Jøder
1. okt.	Høstfest <i>(månefest/Trung Thu)</i> <i>(Kina/Vietnam)</i>	Buddhister
3. – 9. okt.	Løvhyttefesten <i>(Sukkot)</i>	Jøder
10. – 11. okt.	Toraens glædesfest <i>(Shemini Atzeret og Semkat Torat)</i>	Jøder
25. okt.	Dussera <i>(Vijaya Dashmi)</i>	Hinduer
29. okt.	Muhammeds fødselsdag <i>(Mawlid al-Nabi)</i>	Muslimere
1. nov.	Allehelgen	Prot., katolikker og angl.
2. nov.	Alle Sjæle <i>(første mandag i nov.)</i>	Katolikker
14. nov.	Lysfest <i>(Diwali/Deepavali)</i>	Hinduer
15. nov.-24. dec.	Julefasten <i>(juliansk kalender: 25. nov.-6. jan.)</i>	Ortodokse kristne
29. nov.	Første søndag i advent	Prot., katolikker og angl.

Indberetning af gavebeløb og CPR-nummer

Gud kender fremtiden

Glæde i Ranum: Kurdisk familie får genoptaget asylsag

Der er på alle måder langt fra Sjælsmark til Vesthimmerland. Himlen synes uendelig stor og blå, og buschaufføren byder på kaffe, inden han standser foran asylcentret i den lille by Ranum seks kilometer fra Løgstør. En solrig augustdag tager familien Omid i mod med store smil i lejligheden i de tidligere kollegiebygninger, der i dag er midlertidigt hjem for 280 asylansøgere fra 45 lande.

– Vi troede, at vi skulle flytte til et andet udrejsecenter ligesom de andre børnefamilier i Sjælsmark. Men vi fik en stor overraskelse. Nu bor vi på et åbent center, hvor der hverken er hegn eller politi. Vi skal ikke vise ID, når vi går ind, og vi må lave vores egen mad. Heldigvis kan vi stadig huske, hvordan man laver mad, siger Ahmad Omid med et glad smil, mens han og hans kone Kobra viser rundt i familiens nye hjem. Kobra fortæller, at det er første gang, de har haft eget køkken, siden de forlod deres hus i Iran for snart fem år siden.

– I Sjælsmark måtte vi ikke lave mad. Alle skulle spise i cafeteriaet. Senere fik vi lov at tage maden over på vores værelse, men vi kunne ikke invitere gæster. I søndags inviterede vi vores første gæst til middag, smiler Kobra, mens hun serverer kylling med safranris, salat og nybagt kurdisk brød.

Også for børnene er forskellen mærkbar.

– Det sværeste i Sjælsmark var, at vi som forældre ikke kunne gøre mere for vores børn. Her får vi kostpenge, så vi kan bage en kage, når vores søn og datter har fødselsdag, og købe gaver til dem. Om søndagen kan børnene få en is. Jeg bliver helt let indeen, når jeg tænker på det, siger Ahmad Omid og ler.

Ny chance

De ved godt, at det ikke er sikkert, de får asyl, selv om deres sag genåbnes.

– Vi får en ny chance. Det er vi meget taknemmelige for. Hver dag siger vi tak til Jesus. Det var helt uventet. Da vi fik afslag for to år siden, fik vi at vide, at vi ikke havde nogen chance. Der var ikke noget, vi kunne gøre. Vi vidste, at kun Jesus kunne hjælpe os.

– Dansk Flygtningehjælp kiggede på vores sag, men mere vidste vi ikke, før vi i juni fik brev om, at Flygtningenævnet ville vurdere igen. Først troede vi, at der stod, at Danmark ville sende os tilbage. Men dagen efter fik vi et nyt brev om, at vi skulle finde en advokat. Så forstod vi. Nu venter vi på et møde med advokaten. Derefter skal vi møde i Flygtningenævnet, der vil sige ja eller nej til os, forklarer Ahmad Omid.

Familiens nye hverdag er så småt ved at komme i faste rammer. Datteren Atena på er begyndt i modtageklasse, mens lillebror Aydin må vente med at komme i børnehaven, til han fylder tre år. Indtil da passer Kobra ham hjemme. For Ahmad venter voksskole og praktik, når coronarestriktioner gør det muligt.

Da Ahmad Omid i foråret modtog Tværkulturelt Centers integrationspris, havde den kurdiske familie fået afslag på asyl og boede på Udrejsecenter Sjælsmark i Nordsjælland. Kort tid efter besluttede Flygtningenævnet at genåbne familiens sag, og i juli blev Ahmad Omid (31), hans kone Kobra (28) og børnene Atena (9) og Aydin (2) overflyttet til Asylcenter Ranum i Vesthimmerland. I dette interview fortæller de om at være tilbage i asylsystemet efter to år på et udrejsecenter. Familien kom til Danmark i 2015 og blev døbt i Skt. Nikolai Kirke på Bornholm året efter.

“Når vi kommer i kirken, får vi håb.

Ahmad Omid, asylansøger

– Selv om det hele er nyt her, har vi en meget god følelse. Om natten sover vi uden at tænke på, om politiet kommer og sender os tilbage til Iran. Men vi savner vores venner i Sjælsmark og i kirken. Det er stadig lidt svært at være væk fra alle vores venner, siger Ahmad Omid.

Præst på besøg

Allerede den første dag fik familien besøg af en præst, der inviterede til gudstjeneste i en nærliggende folkekirke.

– Præsten havde hørt om os og satte sig ned og bad en bøn sammen med os. Vi var bare så glade. Siden har vi været i kirke hver søndag. Præsten giver mig sin prædiken, så jeg kan oversætte den for Kobra. Præsten har flere kirker, så en dame henter os, når der er gudstjeneste et andet sted. Vi er ikke så mange i kirken, måske 10-12 personer, men vi oplever, at der findes Jesuskærlighed i alle kirker. Præsten har også inviteret os hjem til frokost. Desværre måtte vi sige nej tak, da jeg havde lovet at tolke for en iraner, der skulle døbes i en anden kirke, og det var vigtigst at hjælpe ham. Men vi blev rigtig glade for invitationen, fortæller Ahmad Omid.

– Selv om der også er frikirker, der inviterer, tror jeg, at vores kirke skal være folkekirken. Det er der, vi er døbt, og vi tror på, at Jesus valgte den præst, der døbt os. Når det bliver muligt for corona, vil vi meget gerne lave kirkekaffe. Vi bor tæt på kirken, så det kan vi sagtens. Det kan godt være lidt svært at lære hinanden at kende, når alle går hjem med det samme efter gudstjenesten.

Netværk gennem kirken

Fire års aktivt kirkeligt engagement betyder, at familien i dag har et stort dansk netværk på tværs af landsdele.

– Både på Bornholm og i Sjælsmark har kirken hjulpet os rigtig meget. Vi har fået mange venner, som vi ellers ikke ville have mødt, fortæller Ahmad Omid, der taler flydende dansk og ofte fungerer som tolk. For nylig lagde han en video op på facebook, hvor han opmuntrer andre iranere til at gå i kirke.

– Når vi kommer i kirken, får vi håb. Så føler vi os ikke ensomme. Da vi fik afslag på asyl, tænkte vi, at nu ville kirken måske heller ikke modtage os længere. Men sådan var det slet ikke. Nogle græd, da de hørte om vores situation. Så forstod vi, at vi ikke havde fået afslag fra vores Gud. Han vil gøre det, der er det bedste for os. Ingenting er umuligt for ham.

– Hver uge har vi bedemøde på Zoom med danske

“Heldigvis kan vi stadig huske, hvordan man laver mad.

Ahmad Omid, asylansøger

Foto: BMF

og iranske venner. Når vi beder sammen, får vi fred i hjertet, fordi vi ved, at vores Gud lytter til os. Det var i Danmark, at vi forstod, at Jesus er den levende Gud. Han kender vores fremtid. Hver dag prøver vi at finde noget positivt. Vi beder om, at Jesus må bruge os til at vise sin kærlighed til andre. Som kristne er vi på en rejse gennem livet sammen med Jesus. Han hjalp os i Sjælsmark. Han hjælper også i dag.

BMF

Fra Sjælsmark til Avnstrup

Hen over sommeren er afviste børnefamilier fra det nordsjællandske Udrejsecenter Sjælsmark flyttet til Udrejsecenter Avnstrup, der ligger i et større skovområde på Midsjælland. Flytningen omfatter omkring 250 forældre og børn. Familierne har alle fået afslag på asyl og befinder sig i såkaldt udrejseposition (fase 3), da de ikke kan eller tør rejse tilbage til hjemlandet. Med tiden vil der komme flere tilbud til børnene på det nye center, og famili-

erne får lov at lave deres egen mad. Forældrene er fortsat underlagt opholds- og meldepligt.

Blandt de nye beboere er 15-20 nykristne kurdiske familier fra Iran, hvoraf en del er døbt i Danmark og medlemmer af folkekirken. Lokale kirker og folkekirker i Hovedstadsområdet koordinerer gudstjenester med oversættelse til farsi/persisk, og Østed Frikirke tilbyder eftermiddagscafé hver anden uge med bibelundervisning, samtale, bøn og sange på farsi.

Østenvind i Løgumgårde

En junidag i flot sommervej med moderat østenvind mødte 10 cyklister op med afstøvede og nypumpede cykler i landsbyen Løgumgårde i Sønderjylland for at køre penge hjem til Tværkulturelt Center. Henry Holm Hansen, der var medarrangør af løbet, fortæller: "Flokken af hepere voksede støt i løbet af den time, hvor cyklisterne trådte i pedalerne på den afprøvede rute på 1,8 kilometer rundt i landsbyen. I alt blev der cyklet 102 omgange eller 183,6 kilometer. En festlig eftermiddag, hvor mennesker af forskellig oprindelse hyggede sig sammen med kaffe og kager bagt til dagen. Resultatet blev på over 20.000 kroner givet af omkring 60 sponsorer."

Foto: Møller-Schmidt

Vi har Jesus i vores hjerte

Iransk ægtepar: I Danmark kan vi gå i kirke uden at være bange

Fem år efter dåben i en folkekirke i Fredericia går Mona Seyghalahi og Sijawash Bavandi stadig i kirke. Ikke hver søndag, som de gjorde det første år sammen med en større gruppe nykristne iranere fra asylcentret i Fredericia, men så tit et travlt arbejdsliv tillader. Siden 2017 har de begge haft fuldtidsarbejde og kan snart søge om permanent opholdstilladelse.

Men coronakrisen har også ramt det iranske ægtepar. Inden nedlukningen i marts havde Sijawash Bavandi fuldtidsjob som frokostansvarlig i en større firmakantine sideløbende med deltidsjob som kok i en restaurant. Men kantinen måtte opsiges en række medarbejdere – heriblandt Sijawash Bavandi, der dog håber snart at kunne starte i et tilsvarende job. For tre år siden fik Mona Seyghalahi et vellønnet job som kvalitetskontrollør i en catering virksomhed i Københavns Lufthavn, men som mange andre har også hun været hjemsendt siden coronanedlukningen.

– Det er meget svært for mig ikke at have noget at stå op til. Selv om vi begge har a-kasse, er vi nødt til at have et arbejde. Ellers kan vi ikke søge om permanent opholdstilladelse. Jeg har stadig mit job, men jeg ved ikke hvor længe. Men Jesus har hjulpet os mange gange før. Han vil også hjælpe os nu, siger Mona Seyghalahi og lyser op i et af mange glade smil, mens hun serverer café latte i glaskrus i den moderne treværelses lejlighed med lyse trægulve, hvide vægge og bløde sofaer med solskinsgule puder på fjerde sal i et nybygget boligkvarter i Rødovre.

Parrets trosrejse startede længe inden de krydsede den danske grænse.

– Vi kom til Danmark med Jesus i vores hjerte. Så snart vi kunne, opsogte vi en kirke og fortalte, at vi var kristne og gerne ville døbes. Vi fik lov at deltage i en dåbsklasse, og efter to måneder blev vi døbt. Jeg bare græd og græd af glæde! I flere år havde jeg ønsket at blive døbt, men i Iran var det alt for farligt. Da jeg fortalte mine forældre, at jeg var døbt, blev de meget glade på mine vegne, fortæller den 32-årige ingeniør, der ikke var ret gammel, da hun første gang tændte lys for Jesus i hjemmet i Teheran.

– Jeg husker det stadig tydeligt. Det var et lille hvidt lys på et bord. Min mor havde fortalt mig, at Jesus elsker børn. Når jeg tænker tilbage, tror jeg, at min mor havde Jesus i sit hjerte. Men i Iran vælger man ikke sin religion. Jeg læste og googled mange ting om Jesus. Jeg havde også en veninde, der var kristen armenier. Da jeg blev gift med Sijawash, vidste han, at jeg havde Jesus i mit hjerte. Før revolutionen havde hans bedstemor gået i kirke og fortalt ham om Jesu mor Maria. Nu ville han gerne vide mere.

Efter knap et år fik parret asyl i Danmark som politiske flygtninge, og for fire år siden kunne de starte et nyt liv i Fredericia.

– Det vigtigste for os var at få et arbejde og tjene vores egne penge.

De var blandt de godt 21.000 asylansøgere, der kom til Danmark i 2015, da flygtningekrisen var på sit højeste. Et ungt par fra Teheran – hun var ingeniør med en universitetsgrad i fiskeopdræt, og han havde importeret og solgt mobiltelefoner. To måneder efter ankomsten blev parret døbt i Sct. Michaelis Kirke i Fredericia. Året efter fik de asyl og bor i dag i Rødovre. I dette interview fortæller Mona Seyghalahi om parrets lange trosrejse og om mødet med en travl dansk hverdag.

“ Hver aften tænder jeg et lille lys for Jesus.

Mona Seyghalahi

Desværre lykkedes det ikke i Fredericia, så da Sijawash fik tilbudt et job i København, besluttede vi at flytte. Siden har vi klaret os selv og ikke fået penge fra kommunen, fortæller Mona Seyghalahi.

Men arbejde i restaurationsbranchen og inden for catering er ensbetydende med lange arbejdsdage, weekendvagter og skæve arbejdstider. Det har gjort det svært for Mona og Sijawash at finde ind i en søndagsmenighed.

– Når vi en gang imellem har fri en weekend, besøger vi ofte venner eller tager ud at rejse. Vi vil gerne se verden, og nu har vi muligheden.

Hun understreger samtidig, at hvis de bliver bedt om at hjælpe i en kirke, gør de det meget gerne.

– For nylig blev vi bedt om at lave persisk mad i en kirke på Vesterbro, hvor der kommer mange iranere. Vi lavede mad til 90 mennesker. Det er en meget hyggelig kirke, hvor mennesker er glade. Vi kan mærke, at præsten forstår meget af vores kultur. Til højtiderne kan vi godt lide at komme der. Somme tider besøger vi også en lokal kirke. I Danmark kan vi gå i kirke uden at være bange. I Iran var vi altid bange.

– I hverdagen savner vi at kunne snakke om vores tro og bede sammen med andre i en lille gruppe. Men alle mennesker har travlt med at arbejde. Vi har jo heller ikke tid. Heldigvis kan vi se persiske TV-kanaler på internet med bøn, kristne sange og bibelundervisning, så vi føler os ikke alene med vores tro. Måske kan vi lave persisk mad for asylansøgere fra Iran og snakke med dem om Jesus. Vi har jo selv været asylansøgere og ved, hvor svært de har det. Jesus vil, at vi skal hjælpe hinanden.

De har stadig tæt kontakt med venner fra kirken i Fredericia og har flere gange været tilbage på besøg.

– Det er som at komme hjem. Da vi blev døbt, inviterede vi alle i kirken til en stor dåbsfest, så vi kender rigtig mange. Kirken sørgede også for, at vi fik danske dåbsvidner, der i dag er som vores familie. Vi besøger hinanden og ringer sammen næsten hver uge. Somme tider ringer præsten også og spørger, hvordan vi har det.

I dag tænder Mona Seyghalahi stadig lys i lejligheden i Rødovre, ligesom hun gjorde som barn.

– Hver aften tænder jeg et lille lys for Jesus. Jesus ser mig. Jesus hjælper mig. Han holder min hånd. Jeg siger altid tak til Jesus.

BMF

Mona Seyghalahi og Sijawash Bavandi er blandt de 1.235 iranere, der er medlemmer af folkekirken.

Tvær- KultuRelt CENTER

**Netværk for
tværkulturelt kristent arbejde**

Ryesgade 68 • 2100 København Ø • Tlf. 3536 6535

**E-mail: info@tværkulturelt-center.dk
www.tværkulturelt-center.dk**

**Netbank: Reg.nr. 1551 Kontonr. 7707231
MobilePay 78684**

**Koordinator: Cand.mag. Birthe Munck-Fairwood
Sekretær: Cand.theol. Ann Juul Kjøstrup
Regnskabsfører: Ilse Due**

Medlemsorganisationer og –menigheder:

**Organisationer: Promissio • Indre Mission
KFUM og KFUK i Danmark**

**Organisationsstøtte: Samvirkende Menighedsplejer
Brødremenighedens Danske Mission • Luthersk Mission**

Menigheder m.fl.: Aagerup Kirke • Abildgård Kirke, Frhvn. Adventskirken, Vanløse • Ansgar Kirke, Aalborg • Apostelkirken, Kbh. Bellahøj/ Utterslev Kirke • Bethlehemskirken, Kbh. • Bistrup Kirke Boholte Kirke • Borris Kirke • Brøndby Strand Kirke • Brønderslev Kirke Bråby Sogn • Buddinge Kirke • Bårse-Beldringe Sogn • Christians Kirke, Christianshavn • Christianskirken, Aarhus • Christianskirken, Fredericia • Christianskirken, Kgs. Lyngby • Christianskirken, Sønderborg • Dronninglund Kirke • Egvad Sogn • Emdrup Kirke Fakse Kirke • Fjølstervang Kirke • Folkekirken Tværkulturelle Center i Ribe Stift • Folkekirken Tværkulturelle Samarbejde i Svendborg Fredens-Nazaret Sogn, København • Frederikssund Kirke Garnisonskirken • Gellerup Kirke, Brabrand • Gl. Haderslev Kirke Gilleleje Kirke • Gistrup Kirke • Glostrup Sogn • Greve Sogn Græsted Sogn • Grønnevang Kirke, Hillerød • Haderslev Domsogn Hannerup Kirke, Fredericia • Haraldskirken, Gladsaxe • Hasle Kirke, Aarhus • Haslev Kirke • Hasseris Kirke, Aalborg • Hellevad Menighedsråd • Helligåndskirken, Aarhus • Hemmet-Sdr. Vium Sogn Hendriksholm Kirke, Rødovre • Herlev Kirke • Herstedøster Kirke Herning Kirke • Hillerød Sogn • Hillested-Skørtinge Pastorat Hirtshals Kirke • Hjortkær Sogn • Holstebro Kirke • Hundige-Kildebrønde Sogn, Greve Husumvold Kirke, Brønshøj • Hvidovre Kirke Hyltebjerg Kirke, Vanløse • Højby Sj. Sogn • Højelse Sogn International Church of Copenhagen • Ikast Kirke • Jesuskirken, Valby Jelling Kirke • Jetsmark Kirke • Karlslunde Strandkirke • Kastrup Kirke Kingo-Samuel Sogn, Kbh. • Knudsker Sogn • Korsvejskirken, Kastrup Kristkirken, Kolding • Kvaglund Kirke, Esbjerg • Kong-Svinø Pastorat Lerup-Tranum Pastorat • Lindehøj Kirke, Herlev • Lindholm Kirke, Nørresundby • Lundehus Kirke • Lyng Kirke, Fredericia • Løsning-Korning Sognekalde • Møllevangskirken, Aarhus • Mørkhøj Kirke Nathanaels Kirke, København • Nexø Kirke • Nørre Løgm Kirke Nørre Snede Kirke • Nørrelandskirken, Holstebro • Nørremarkskirken, Vejle • Opstandelseskirken, Albertslund • Præstebro Kirke • Rindum Sogn • Ringive Sogn • Ringkøbing Kirke • Ringsted Sogn • Risbjerg Kirke, Hvidovre • Roskilde Domsogn • Rødovre Kirke • Rønne Kirke Samso Pastorat • Sct. Catharina Kirke, Hjørring • Sct. Clemens Kirke, Randers • Sct. Hans Kirke, Odense • Sct. Jacobi Kirke, Varde Sct. Jørgensbjerg Sogn, Roskilde • Sct. Michaelis Kirke, Fredericia Sct. Nicolai Sogn, Vejle • Sct. Pauls Kirke, Aarhus • Sct. Peders Sogn, Randers • Silkeborg Kirke • Simeon Skt. Johannes Sogn • Simon Peters Kirke, Kolding • Skanderup Kirke • Snejbjerg Kirke • Solvang Kirke, København • Sommersted-Oksenvad Pastorat • Stenløse Sogn Struer Kirke • Sundby Sogn • Søby Kirke • Søllerød Kirke • Sønderbro Kirke, Horsens • Søndermarkskirken, Viborg • Tagensbo Kirke, Kbh Timotheuskirken, Valby • Tingbjerg Kirke • Toreby Sogn, Nyk. F. Tveje Merløse Sogn • Tværkulturel Kirke, Gladsaxe-Herlev Provsti Tystrup Kirke • Tåstrup Nykirke • Vejleå Kirke, Ishøj • Vekso Sogn Vesterbro Sogn • Viby Kirke, Århus • Vigerslev Kirke • Vindinge Sogn Vor Frue Kirke, København • Vor Frelsers Sogn, Chr.havn • Vorgod Kirke • Værløse Sogn • Zions Kirke, Esbjerg • Ølgod Valgmenighed Ølsted Sogn • Aaby Kirke • Aarhus Bykirke • Aarhus Valgmenighed Det Mellemkirkelige Udvalg i Helsingør Stift • Mødested Amager

Associerede medlemmer: Alive Bible Congregation • ALIVE Frikirken Ølstykke • Bethel World Mission Church • Champions Chapel Chinese Church in Copenhagen • Church of Love Denmark • Church on the Rock • Den Etiopisk-Ortodokse Menighed, Århus • Den Koptisk-Ortodokse Kirke St. Marie & St. Marcus • Emmanuel - Etiopisk Kristent Fællesskab, Kbh. • Frikirken i Løgstør • God's Ambassadors International, Avedøre • Int. Temple Bridge Ministries • Living Word Empowerment Center, Lyngby • PERKI/Indonesisk Kristent Fællesskab International Christian Community • Int. Evang. Kirke, Skanderborg Mar Mari's Assyriske Menighed • Myanmar Christian Fellowship Narrow Gate Church • Resurrection Int. Chr. Center • Revival Ministry DK • Serbisk-Ortodoks Menighed, Odense • St Alban's Anglican Church • Svenska Gustafskyrkan • Zion Temple Denmark Det Danske Bibelselskab

Tværkulturelt Centers bestyrelse

Tidl. sognepræst Inge With Johannesen (formand) • Partnerkoordinatør Clement Dachet (næstformand) • Landsleder Krista Rosenlund Bellows • Tidl. lærer Henry Holm Hansen • Kirketjener Abel Zehmret Kidane • Sproglærer Hanne Thinggaard • HF-stud. Joseph Zahr Revd. Smitha Prasadam

Nyt på tværs

**Ansvarshavende redaktør: Netværkskoordinator Birthe Munck-Fairwood
Redaktionspanel: Pædagog Gladys Bediako Bruun
Tværkulturel kirke- og kulturmedarbejder Elizabeth Padillo Olesen
Sats og repro: minigrafisk • Tryk: Color Print A/S, Mors
Nyt på tværs udkommer 4 gange om året og er gratis. Frivilligt abonnement: 100 kr.**

**JA TAK. Jeg/vi vil gerne modtage
Nyt på tværs gratis fremover.**

**Jeg/vi vil gerne modtage Nyt på tværs
fremover og betale FRIVILLIGT
ABONNEMENT på 100 kr.**

Navn:

Adresse:

Sendes til Tværkulturelt Center, Ryesgade 68, 2100 Kbh. Ø

Nyt på tværs nr. 3 – september 2020